

॥ तृतीयः प्रश्नः ॥

॥ तैत्तिरीयसंहितायां तृतीयकाण्डे तृतीयः प्रश्नः ॥

अग्ने॑ तेज॑स्विन्तेज॒स्वी त्वं दे॒वेषु॑ भूया॒स्तेज॑स्वन्तं॒ मामायु॑ष्मन्तं॒
वर्च॑स्वन्तं मनु॒ष्येषु॑ कुरु दी॒क्षायै॑ च त्वा॒ तप॑सश्च तेज॑से जुहोमि
तेजो॑विद॑सि तेजो॑ मा॒ मा हा॑सीन्माऽहं तेजो॑ हा॒सिषं॑ मा मां तेजो॑
हासी॒दिन्द्रो॑जस्विन्नोज॒स्वी त्वं दे॒वेषु॑ भूया॒ ओज॑स्वन्तं॒ मामायु॑ष्मन्तं॒
वर्च॑स्वन्तं मनु॒ष्येषु॑ कुरु ब्रह्म॑णश्च त्वा क्ष॒त्रस्य॑ च (१)

ओज॑से जुहोम्योजो॒विद॑स्योजो॑ मा॒ मा हा॑सीन्माहमोजो॑
हा॒सिषं॑ मा मामोजो॑ हासी॒त्सूर्य॑ भ्राजस्विन्भ्राज॒स्वी त्वं दे॒वेषु॑
भूया॒ भ्राज॑स्वन्तं॒ मामायु॑ष्मन्तं॒ वर्च॑स्वन्तं मनु॒ष्येषु॑ कुरु वा॒योश्च
त्वाऽपां॑ च॒ भ्राज॑से जुहोमि सुव॒र्विद॑सि सुव॑र्मा मा हा॑सीन्माह॑
सुव॑र्हा॒सिषं॑ मा मा॑ सुव॑र्हासीन्मयि॑ मे॒धां मयि॑ प्र॒जां
मय्य॑ग्निस्तेजो॑ दधातु मयि॑ मे॒धां मयि॑ प्र॒जां मयीन्द्र॑ इन्द्रि॒यं द॑धातु
मयि॑ मे॒धां मयि॑ प्र॒जां मयि॑ सूर्यो॑ भ्राजो॑ दधातु॥ (२)

क्ष॒त्रस्य॑ च॒ मयि॑ त्रयो॑वि॒ंशति॑श्च॥ [१]

वा॒युर॑र्हि॒क॒र्ताऽग्निः॑ प्र॒स्तो॒ता प्र॒जाप॑तिः साम् बृह॒स्पति॑रु॒द्रा॒ता
वि॒श्वे दे॒वा उ॑पगा॒तारो॑ म॒रुतः॑ प्रतिह॒र्तार॑ इन्द्रो॑ नि॒धनं॑ ते दे॒वाः
प्रा॒णभृ॑तः प्रा॒णं मयि॑ दध॒त्वेत॑द्वै सर्व॑मध्व॒र्युरु॑पाकुर्वन्नु॒द्रातृ॑भ्य॑

उपाकरोति ते देवाः प्राणभृतः प्राणं मयि दधत्वित्याहेतदेव
 सर्वमात्मन्धत् इडां देवहूर्मनुर्यज्ञनीर्बृहस्पतिरुक्थामदानि
 शःसिषद्विश्वे देवाः (३)

सूक्तवाचः पृथिवि मातर्मा मां हिःसीर्मधुं मनिष्ये
 मधुं जनिष्ये मधुं वक्ष्यामि मधुं वदिष्यामि मधुमतीं देवेभ्यो
 वाचमुद्यासः शुश्रूषेण्यां मनुष्येभ्यस्तं मां देवा अवन्तु शोभायै
 पितरोऽनु मदन्तु॥ (४)

शःसिषद्विश्वे देवा अष्टाविंशतिश्च॥ [२]

वसवस्त्वा प्र वृहन्तु गायत्रेण छन्दसाऽग्नेः प्रियं पाथ
 उपेहि रुद्रास्त्वा प्र वृहन्तु त्रैष्टुभेन छन्दसेन्द्रस्य प्रियं पाथ
 उपेह्यादित्यास्त्वा प्र वृहन्तु जागतेन छन्दसा विश्वेषां देवानां प्रियं
 पाथ उपेहि मान्दासु ते शुक्र शुक्रमा धूनोमि भन्दनासु कोतनासु
 नूतनासु रेशीषु मेषीषु वाशीषु विश्वभृत्सु माध्वीषु ककुहासु
 शक्ररीषु (५)

शुक्रासु ते शुक्र शुक्रमा धूनोमि शुक्रं ते शुक्रेण गृह्णाम्यहो
 रूपेण सूर्यस्य रश्मिभिः। आऽस्मिन्नुग्रा अचुच्यवुर्दिवो धारां
 असश्चत। ककुहः रूपं वृषभस्य रोचते बृहत्सोमः सोमस्य
 पुरोगाः शुक्रः शुक्रस्य पुरोगाः। यत्ते सोमादाभ्यं नाम जागृवि तस्मै
 ते सोम सोमाय स्वाहोशित्कं देव सोम गायत्रेण छन्दसाऽग्नेः (६)

प्रियं पाथो अपीहि वशी त्वं देव सोम त्रैष्टुभेन छन्दसेन्द्रस्य
 प्रियं पाथो अपीह्यस्मत्सखा त्वं देव सोम जागतेन छन्दसा
 विश्वेषां देवानां प्रियं पाथो अपीह्या नः प्राण एतु परावत
 आन्तरिक्षाद्विस्परि। आयुः पृथिव्या अध्यमृतमसि प्राणाय त्वा।
 इन्द्राग्नी मे वर्चः कृणुतां वर्चः सोमो बृहस्पतिः। वर्चो मे विश्वे
 देवा वर्चो मे धत्तमश्विना। दधन्वे वा यदीमनु वोचद्वह्मणि वेरु
 तत्। परि विश्वानि काव्या नेमिश्चक्रमिवाभवत्॥ (७)

शक्रोष्प्रेर्बृहस्पतिः पञ्चविंशतिश्च॥ [३]

एतद्वा अपां नामधेयं गुह्यं यदाधावा मान्दासु ते शुक्र शुक्रमा
 धूनोमीत्याहापामेव नामधेयेन गुह्येन दिवो वृष्टिमव रुन्धे शुक्रं
 तं शुक्रेण गृह्णामीत्याहैतद्वा अहो रूपं यद्रात्रिः सूर्यस्य रश्मयो
 वृष्ट्या ईशतेऽहं एव रूपेण सूर्यस्य रश्मिभिर्दिवो वृष्टिं च्यावयत्या-
 ऽस्मिन्नुग्राः (८)

अचुच्यवुरित्याह यथायजुरेवैतत्कुकुहः रूपं वृषभस्य रोचते
 बृहदित्याहैतद्वा अस्य ककुहः रूपं यद्वृष्टी रूपेणैव वृष्टिमव रुन्धे
 यत्ते सोमादाभ्यं नाम जागृवीत्याहैष ह वै हविषां हविर्यजति यो-
 ऽदाभ्यं गृहीत्वा सोमाय जुहोति परा वा एतस्यायुः प्राण एति (९)

योऽंशुं गृह्णात्या नः प्राण एतु परावत इत्याहायुरेव
 प्राणमात्मन्धत्तेऽमृतमसि प्राणाय त्वेति हिरण्यमभि व्यनित्यमृतं

वै हिरण्यमायुः प्राणोऽमृतैर्नैवायुरात्मन्यत्ते शतमानं भवति शतायुः
 पुरुषः शतेन्द्रिय आयुष्येवेन्द्रिये प्रति तिष्ठत्यप उप स्पृशति भेषजं
 वा आपो भेषजमेव कुरुते॥ (१०)

उग्रा एत्याप्स्त्रीणि च॥ [४]

वायुरसि प्राणो नाम सवितुराधिपत्येऽपानं मे दाश्चक्षुरसि
 श्रोत्रं नाम धातुराधिपत्य आयुर्मे दा रूपमसि वर्णो नाम
 बृहस्पतेराधिपत्ये प्रजां मे दा ऋतमसि सत्यं नामेन्द्रस्याधिपत्ये
 क्षत्रं मे दा भूतमसि भव्यं नाम पितृणामाधिपत्येऽपामोषधीनां
 गर्भं धा ऋतस्य त्वा व्योमन ऋतस्य (११)

त्वा विभूमन ऋतस्य त्वा विधर्मण ऋतस्य त्वा सत्यायुर्तस्य
 त्वा ज्योतिषे प्रजापतिर्विराजमपश्यत्तया भूतं च भव्यं चासृजत
 तामृषिभ्यस्तिरोऽदधात्तां जमदग्निस्तपसाऽपश्यत्तया वै स
 पृश्नीन्कामानसृजत तत्पृश्नीनां पृश्नित्वम् यत्पृश्नयो गृह्यन्ते
 पृश्नीनेव तैः कामान् यजमानोऽव रुन्धे वायुरसि प्राणः (१२)

नामेत्याह प्राणापानावेवाव रुन्धे चक्षुरसि श्रोत्रं
 नामेत्याहायुरेवाव रुन्धे रूपमसि वर्णो नामेत्याह प्रजामेवाव
 रुन्धे ऋतमसि सत्यं नामेत्याह क्षत्रमेवाव रुन्धे भूतमसि भव्यं
 नामेत्याह पशवो वा अपामोषधीनां गर्भः पशूनेव (१३)

अव रुन्ध एतावद्वै पुरुषं परितस्तदेवाव रुन्ध ऋतस्य

त्वा व्योमन् इत्याहेयं वा ऋतस्य व्योमेमामेवाभि जयत्यृतस्य
 त्वा विभूमन् इत्याहान्तरिक्षं वा ऋतस्य विभूमान्तरिक्षमेवाभि
 जयत्यृतस्य त्वा विधर्मण इत्याह द्यौर्वा ऋतस्य विधर्म दिवमेवाभि
 जयत्यृतस्य (१४)

त्वा सत्यायेत्याह दिशो वा ऋतस्य सत्यं दिशं एवाभि
 जयत्यृतस्य त्वा ज्योतिष इत्याह सुवर्गो वै लोक ऋतस्य
 ज्योतिः सुवर्गमेव लोकमभि जयत्येतावन्तो वै देवलोकास्तानेवाभि
 जयति दश सम्पद्यन्ते दशाक्षरा विराडन्न विराड्विराज्येवान्नाद्ये
 प्रति तिष्ठति॥ (१५)

व्योमन् ऋतस्य प्राणः पशून्नेव विधर्म दिवमेवाभि जयत्यृतस्य पद्वत्वारिंशच्च॥ ——— [५]

देवा वै यद्यज्ञेन नावारुन्धत तत्परैरवारुन्धत तत्पराणां
 परत्वम् यत्परे गृह्यन्ते यदेव यज्ञेन नारुन्धे तस्यावरुद्धौ यं
 प्रथमं गृह्णातीममेव तेन लोकमभि जयति यं द्वितीयमन्तरिक्षं
 तेन यं तृतीयममुमेव तेन लोकमभि जयति यदेते गृह्यन्त एषां
 लोकानामभिजित्यै (१६)

उत्तरेष्वहःस्वमुतोऽर्वाश्चो गृह्यन्तेऽभिजित्यैवेमाँल्लोकान्पुनरिमं
 लोकं प्रत्यवरोहन्ति यत्पूर्वेष्वहःस्वितः पराश्चो गृह्यन्ते तस्मादितः
 पराश्च इमे लोका यदुत्तरेष्वहःस्वमुतोऽर्वाश्चो गृह्यन्ते तस्मादमुतो-
 ऽर्वा च इमे लोकास्तस्मादयातयाम्नो लोकान्मनुष्या उप-
 जीवन्ति ब्रह्मवादिनो वदन्ति कस्मात्सत्यादृज्य ओषधयः

सम्भवन्त्योषधयः (१७)

मनुष्याणामन्नं प्रजापतिं प्रजा अनु प्र जायन्त इति
परानन्विति ब्रूयाद्यद्गृह्णात्युद्भस्त्वौषधीभ्यो गृह्णामीति तस्मादुद्भ
ओषधयः सम्भवन्ति यद्गृह्णात्योषधीभ्यस्त्वा प्रजाभ्यो गृह्णामीति
तस्मादोषधयो मनुष्याणामन्नम् यद्गृह्णाति प्रजाभ्यस्त्वा प्रजापतये
गृह्णामीति तस्मात्प्रजापतिं प्रजा अनु प्र जायन्ते॥ (१८)

अभिजित्या ओषधयोऽष्टाचत्वारिंशच्च॥ [६]

प्रजापतिर्देवासुरानसृजत तदनु यज्ञोऽसृज्यत यज्ञं छन्दांसि
ते विष्वंश्चो व्यक्रामन्त्सोऽसुराननु यज्ञोऽपाक्रामद्यज्ञं छन्दांसि
ते देवा अमन्यन्तामी वा इदमभूवन् यद्वयं स्म इति ते
प्रजापतिमुपाधावन्त्सोऽब्रवीत्प्रजापतिश्छन्दसां वीर्यमादाय तद्वः
प्र दास्यामीति स छन्दसां वीर्यम् (१९)

आदाय तदेभ्यः प्रायच्छत्तदनु छन्दांस्यपाक्रामच्छन्दांसि
यज्ञस्ततो देवा अभवन्परासुरा य एवं छन्दसां वीर्यं वेदा श्रावयास्तु
श्रौषड्यज ये यजामहे वषट्कारो भवत्यात्मना पराऽस्य भ्रातृव्यो
भवति ब्रह्मवादिनो वदन्ति कस्मै कमध्वर्युरा श्रावयतीति छन्दसां
वीर्यायेति ब्रूयादेतद्वै (२०)

छन्दसां वीर्यमा श्रावयास्तु श्रौषड्यज ये यजामहे वषट्कारो

य एवं वेद॑ सर्वा॑र्यैरेव॑ छन्दो॑भिरर्चति॑ यत्किं॑ चार्चति॑ यदिन्द्रो॑
वृत्र॑मह॑न्नमे॒ध्यं तद्यद्य॑ती॒नपाव॑पदमे॒ध्यं तदथ॑ कस्मा॑दैन्द्रो॒ यज्ञ आ
सः॑ स्था॑तो॒रित्या॑हुरिन्द्र॑स्य॒ वा एषा॑ य॒ज्ञिया॑ त॒नूर्यद्य॑ज्ञस्तामेव
तद्य॑जन्ति॒ य एवं वेदो॑पैनं॒ यज्ञो न॑मति॥ (२१)

स छन्दसां वीर्यं वा एव तदष्टौ च॥ [७]

आ॒यु॒र्दा अ॒ग्ने ह॒विषो॑ जुषा॒णो घृ॒तप्र॑तीको घृ॒तयो॑निरेधि। घृ॒तं
पी॒त्वा मधु॑ चारु॒ गव्यं॑ पि॒तेव॑ पु॒त्रम॒भि र॑क्षतादि॒मम्। आ वृ॑श्च्यते॒ वा
ए॒तद्य॑ज॒मानो॑ऽग्नि॒भ्यां यदै॑नयोः श्रु॒तं कृ॑त्याथा॒न्यत्रा॑वभृथम॒वैत्या॑यु॒र्दा
अ॒ग्ने ह॒विषो॑ जुषा॒ण इत्य॑वभृथम॒वैष्यञ्जु॑ह्यादाहु॒त्यैवै॒नौ श॑मयति॒
ना॒र्तिमा॑र्च्छति॒ यज॑मानो॒ यत्कु॑सी॒दम् (२२)

अप्र॑ती॒तं मयि॑ येन॒ यम॑स्य॒ बलि॑ना॒ चरा॑मि। इ॒हैव॑
सन्नि॒रव॑दये॒ तदे॑तत्तदे॒ग्ने अनृ॑णो भ॒वामि॑। वि॒श्वलो॑प वि॒श्वदा॑वस्य॒
त्वा॒सञ्जु॑होम्य॒ग्धादे॑कोऽहु॒तादे॑कः॒ सम॑स॒नादे॑कः। ते नः॑ कृ॒ण्वन्तु
भे॒षज॑ स॒दः स॒हो वरे॑ण्यम्। अ॒यं नो॒ नभ॑सा पु॒रः स॒ऽस्फा॑नो॒
अ॒भि र॑क्षतु। गृ॒हाणा॒मसं॑मर्त्ये॒ बह॑वो॒ नो गृ॒हा अ॑सन्ना॒ स त्वं
नः॑ (२३)

न॒भ॒स॒स्प॒त ऊ॒र्जं नो॑ धेहि॒ भ॒द्रया॑। पु॒न॒र्नो न॑ष्टमा॒ कृ॒धि
पु॒न॒र्नो र॒यिमा॑ कृ॒धि। दे॒वं स॒ऽस्फा॑न॒ सह॑स्रपोषस्ये॒शिषे॑ स नो॒
रा॒स्वाज्या॑नि॒ रा॒य॒स्पोष॑ सु॒वीर्य॑ संव॒त्स॒रीणा॑ स्व॒स्तिम्।

अ॒ग्नि॒र्वा॒व य॒म इ॒यं य॒मी कु॒सीदं॑ वा ए॒तद्य॑मस्य॒ यज॑मान॒ आ द॑त्ते
यदोष॑धीभिर्वेदि॑ः स्तृ॒णाति॒ यदनु॑पौष्य॒ प्रया॒याद्वा॑वबद्धमे॒नम् (२४)

अ॒मुष्मि॑ल्लो॒के नै॒नीये॒रन् यत्कु॒सीद॑मप्र॒तीत्तं॑ मयीत्युपौषती॒हैव॑
सन् य॒मं कु॒सीदं॑ निरव॒दाया॑नृ॒णः सु॒वर्गं॑ लो॒कमे॑ति॒ यदि॑ मि॒श्रमि॑व
चरे॑दञ्जलिना॒ सक्तू॑न्प्रदा॒व्ये जुहु॑यादेष॒ वा अ॒ग्निर्वै॑श्वान॒रो यत्प्र॑दा॒व्यः
स ए॒वैनं॑ स्वदय॒त्यह्ना॑ वि॒धान्या॑मेकाष्ट॒काया॑मपू॒षं चतुः॑शरा॒वं प॒क्त्वा
प्रा॒तरे॒तेन॑ कक्ष॒मुपौ॑षेद्यदि॑ (२५)

दह॑ति पु॒ण्य॒समं॑ भवति॒ यदि॒ न दह॑ति पा॒प॒समं॑मे॒तेन॑
ह स्म॒ वा ऋ॒षयः॑ पु॒रा वि॒ज्ञाने॑न दी॒र्घस॒त्रमु॑प॒ यन्ति॒ यो वा
उ॒प॒द्र॒ष्टार॑मु॒प॒श्रो॒तार॑मनु॒ख्या॒तारं॑ वि॒द्वान् यज॑ते॒ सम॑मुष्मि॑ल्लो॒क
इ॒ष्टापूर्ते॑न गच्छ॒तेऽग्नि॒र्वा उ॒प॒द्र॒ष्टा वा॒युरु॑प॒श्रो॒ताऽऽदि॒त्योऽनु॒ख्या॒ता
तान् य ए॒वं वि॒द्वान् यज॑ते॒ सम॑मुष्मि॑ल्लो॒क इ॒ष्टापूर्ते॑न गच्छ॒तेऽयं॑
नो॒ नभ॑सा पु॒रः (२६)

इत्या॑हाऽग्निर्वै नभ॑सा पु॒रोऽग्नि॑मे॒व तदा॑हैतन्मे॒ गोपा॑येति॒ स
त्वं नो॑ नभसस्प॒त इत्या॑ह वा॒युर्वै नभ॑सस्प॒तिर्वा॒युमे॒व तदा॑हैतन्मे॒
गोपा॑येति॒ देव॑ स॒ऽस्फा॒नेत्या॑हासौ वा आ॒दि॒त्यो दे॒वः स॒ऽस्फा॒नं
आ॒दि॒त्यमे॒व तदा॑हैतन्मे॒ गोपा॑येति॑॥ (२७)

ए॒तं यु॒वा॒नं॒ परि॑ वो द॒दामि॑ ते॒न॒ क्रीड॑न्तीश्चरत प्रियेण॑। मा नः॑
शा॒प्त ज॒नुषा॑ सु॒भागा॑ रा॒यस्पोषे॑ण॒ समि॑षा म॒देम॑। नमो॑ महि॒म्न उ॒त
चक्षु॑षे ते॒ मरु॑तां पि॒त॒स्तद॑हं गृ॒णामि॑। अनु॑ मन्यस्व सु॒यजा॑ य॒जाम॒
जुष्टं॑ दे॒वाना॑मि॒दम॑स्तु ह॒व्यम्। दे॒वाना॑मेष उ॒पना॒ह आ॑सीद॒पां गर्भ॑
ओष॑धीषु न्य॒क्तः। सोम॑स्य द्र॒प्सम॑वृणीत पू॒षा (२८)

बृ॒हन्न॑द्रि॒रभव॑त्तदे॒षाम्। पि॒ता व॒थ्स॒नां पति॑र॒घ्निया॒नामथो॑ पि॒ता
म॒ह॒तां गर्ग॑राणाम्। व॒थ्सो ज॒रायु॑ प्रति॒धुक्पी॒यूषं॑ आ॒मिक्षा॑ मस्तु॑
घृ॒तम॑स्य॒ रेतः॑। त्वां गावो॑ऽवृणत रा॒ज्याय॑ त्वा॒ ह॒वन्त॑ म॒रुतः॑
स्व॒र्काः। वर्ष्म॑न्क्ष॒त्रस्य॑ क॒कुभि॑ शि॒श्रिया॒णस्ततो॑ न उ॒ग्रो वि भ॑जा
व॒सूनि॑। व्यृ॒द्धेन॒ वा ए॒ष प॒शुना॑ यज॒ते य॒स्यैता॑नि न क्रि॒यन्त॑ ए॒ष
ह॒ त्वै समृ॑द्धेन यज॒ते य॒स्यैता॑नि क्रि॒यन्ते॑॥ (२९)

पू॒षा क्रि॒यन्त॑ ए॒षोऽष्टौ च॑॥ [९]

सू॒र्यो दे॒वो दि॑विष॒द्भ्यो धा॒ता क्ष॒त्राय॑ वा॒युः प्र॒जाभ्यः॑।
बृ॒हस्प॑ति॒स्त्वा प्र॒जाप॑तये॒ ज्योति॑ष्मतीं जुहोतु। यस्या॑स्ते
हरि॑तो॒ गर्भो॑ऽथो॒ योनि॑र्हि॒र॒ण्ययी॑। अ॒ङ्गान्य॑हु॒ता य॒स्यै तां दे॒वैः
सम॑जीगमम्। आ वर्त॑न वर्तय नि नि॒वर्त॑न वर्तये॒न्द्र न॑र्दबुद।
भू॒म्याश्च॑त॒स्रः प्र॑दिश॒स्ताभि॑रा वर्त॒या पुनः॑। वि ते॑ भि॒नद्भि॑ त॒करीं॑
वि योनिं॑ वि ग॒वीन्यौ॑। वि (३०)

मा॒तरं॑ च पु॒त्रं च॒ वि गर्भं॑ च ज॒रायु॑ च। ब॒हिस्ते॑ अस्तु बा॒लिति॑।

उरुद्रप्सो विश्वरूप इन्दुः पवमानो धीरं आनञ्ज गर्भम्। एकपदी
द्विपदी त्रिपदी चतुष्पदी पञ्चपदी षट्पदी सप्तपद्यष्टापदी भुवनानु
प्रथताः स्वाहा। मही द्यौः पृथिवी च न इमं यज्ञं मिमिक्षताम्।
पिपृतां नो भरीमभिः॥ (३१)

गवीन्यौ वि चतुश्चत्वारिंशच्च॥ [१०]

इदं वामास्ये हविः प्रियमिन्द्राबृहस्पती। उक्थं मदश्च
शस्यते। अयं वां परि पिच्यते सोमं इन्द्राबृहस्पती। चारुर्मदाय
पीतये। अस्मे इन्द्राबृहस्पती रयिं धत्तं शतग्विनम्। अश्वावन्तं
सहस्रिणम्। बृहस्पतिर्नः परि पातु पश्चादुतोत्तरस्मादधरादघायोः।
इन्द्रः पुरस्तादुत मध्यतो नः सखा सखिभ्यो वरिवः कृणोतु। वि
ते विष्वग्वातजूतासो अग्ने भामांसः (३२)

शुचे शुचयश्चरन्ति। तुविम्रक्षासो दिव्या नवंग्वा वना वनन्ति
धृषता रुजन्तः। त्वामग्ने मानुषीरीडते विशो होत्राविदं विविचिं
रत्नधातमम्। गुहा सन्तं सुभग विश्वदर्शतं तुविष्मणसं सुयजं
घृतश्रियम्। धाता ददातु नो रयिमीशानो जगत्स्पतिः। स नः
पूर्णेन वावनत्। धाता प्रजाया उत राय ईशे धातेदं विश्वम्भुवनं
जजान। धाता पुत्रं यजमानाय दाता (३३)

तस्मा उ हव्यं घृतवद्विधेमा। धाता ददातु नो रयिं प्राचीं
जीवातुमक्षिताम्। वयं देवस्य धीमहि सुमतिं सत्यराधसः। धाता

ददातु दाशुषे वसूनि प्रजाकामाय मीदुषे दुरोणे। तस्मै देवा
अमृताः सं व्ययन्तां विश्वे देवासो अदितिः सजोषाः। अनु नो-
ऽद्यानुमतिर्यज्ञं देवेषु मन्यताम्। अग्निश्च हव्यवाहनो भवतां दाशुषे
मयः। अन्विदनुमते त्वम् (३४)

मन्यासै शं च नः कृधि। क्रत्वे दक्षाय नो हिनु प्र ण आयूँषि
तारिषः। अनु मन्यतामनुमन्यमाना प्रजावन्तः रयिमक्षीयमाणम्।
तस्यै वयः हेडसि मापि भूम सा नो देवी सुहवा शर्म यच्छतु।
यस्यामिदं प्रदिशि यद्विरोचतेऽनुमतिं प्रति भूषन्त्यायवः। यस्या
उपस्थ उर्वन्तरिक्षः सा नो देवी सुहवा शर्म यच्छतु (३५)

राकामहः सुहवाः सुष्टुती हुवे शृणोतु नः सुभगा
बोधतु त्वना। सीव्यत्वपः सूच्याऽच्छिद्यमानया ददातु वीरः
शतदायमुक्थ्यम्। यास्ते राके सुमतयः सुपेशसो याभिर्ददासि
दाशुषे वसूनि। ताभिर्नो अद्य सुमना उपागहि सहस्रपोषः
सुभगे रराणा। सिनीवालि या सुपाणिः। कुहूमहः सुभगा
विद्वानापसमस्मिन् यज्ञे सुहवा जोहवीमि। सा नो ददातु श्रवणं
पितृणां तस्यास्ते देवि हविषा विधेम। कुहूर्देवानाममृतस्य पत्नी
हव्या नो अस्य हविषश्चिकेतु। सं दाशुषे किरतु भूरि वामः
रायस्पोष चिकितुषे दधातु॥ (३६)

भामासो दाता त्वमन्तरिक्षः सा नो देवी सुहवा शर्म यच्छतु श्रवणं चतुर्विंशतिश्च॥—[११]

वि वा एतस्या वांयो इमे वै चित्तश्चाग्निर्भूतानां देवा वा अभ्यातानानृतापाङ्गाष्ट्रकामाय देविका
 वास्तौष्पते त्वमग्ने बृहदेकादश॥————[१२] वि वा एतस्येत्याह मृत्युर्गन्धर्वोऽव रुन्धे मध्यतस्त्वमग्ने
 बृहथ्यद्वत्वारिंशत्॥४६॥ वि वा एतस्य प्रियासः॥